

برق ایران در سناریوی حمله به نیروگاه‌ها

خاموشی سراسری یا قطعی‌های موقت؟

در پی افزایش نگرانی‌های جامعه با نزدیک شدن به موعد عملیاتی شدن تهدیدهای ترامپ مبنی بر حمله به نیروگاه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی، مسئولان وعده داده‌اند که حتی در صورت حمله به نیروگاه‌ها، قطع گسترده برق رخ نخواهد داد؛ این خبر خوب، اما به دلایلی مثل تجربه ناخوشایند خاموشی‌ها در تابستان گذشته نتوانست به مردم آرامش خاطر لازم را بدهد.

شرح در صفحه ۶

ترامپ و «اهداف متحرک»

چرخش مداوم واشنگتن در جنگ

تجاوزکارانه علیه ایران

همین صفحه

ابعاد حقوقی از تکاپ ترامپ به جنایات جنگی درباره ایران بررسی شد

حمله جنایتکارانه

به زیرساخت‌های

ارتباطی

صفحه ۶

واکنش سیاستمداران آمریکایی به لفاظی‌های توهین آمیز ترامپ چه بود؟

دیوانه

مه‌ار

نشدنی

صفحه ۶

ابرنگار

چهارشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۵

۱۹ شوال ۱۴۴۶

۸ آپریل ۲۰۲۶

سال بیست‌ودوم

شماره ۶۱۴۹

۴ صفحه

۳۰۰۰ تومان

کارشناسان بین‌المللی دراین حملاتمصادق چنانیت جنگی است

بورش آمریکا واسرائیل

به زندگی ایرانیان

صفحه ۶

چرا پیش‌بینی‌های فروپاشی ایران اشتباه از آب درآمد؟

دو مینیوی اشتباهات

راهبردی ترامپ

صفحه ۶



سرمقاله

مهدی بذرافکن



«رژیم خبری» در زمان جنگ

در فضای عجیب و پرتنش جنگی این روزها، که اخبار جنگ بخش بزرگی از ذهن و زندگی ما را در بر گرفته است، آموختن مدیریت مصرف خبر ضرورتی مهم برای حفظ سلامت روان است.

در دوره‌های بحران و تنش، جریان اطلاعات شتاب می‌گیرد و هر کانال خبری تلاش می‌کند با سرعت بیشتر توجه مخاطب را به خود جذب کند. نتیجه آن است که کاربر، ناخواسته زیر بمباران خبری قرار می‌گیرد؛ بمبارانی که الزاماً به افزایش آگاهی منجر نمی‌شود، اما تقریباً همیشه هزینه روانی دارد.

یکی از مهم‌ترین نکاتی که باید به آن توجه کرد این است که محور اصلی اخبار در بسیاری از کانال‌ها مشترک است. از رسانه‌های رسمی گرفته تا کانال‌های شخصی یا تحلیلی، ساختار اطلاعات پایه تقریباً مشابه است و تفاوت‌ها بیش از آن‌که ماهوی باشند، بیشتر در زاویه روایت، سرعت انتشار یا میزان هیجان‌افزایی دیده می‌شود. همین موضوع باعث می‌شود عضویت در ده‌ها کانال خبری، ارزش اطلاعاتی اضاف‌های ایجاد نکند و ذهن را با حجم انبوه و تکراری خبرها، تحلیل‌ها و شایعات اشباع و خسته کند.

این تجربه نشان داده است که انتخاب یک یا نهایتاً دو منبع خبری قابل اعتماد، بهترین راه برای حفظ تعادل ذهنی و جلوگیری از فرسودگی روانی است. وقتی منابع محدودتر باشند، ذهن فرصت پردازش و فاصله‌گذاری پیدا می‌کند؛ دیگر هر ۱۰ دقیقه چشم‌دوختن به گوشی و انتظار موج جدیدی از خبرهای ناگوار وجود ندارد.

ادامه در صفحه ۶

ترامپ و «اهداف متحرک»

چرخش مداوم واشنگتن در جنگ تجاوزکارانه علیه ایران

نیروهای زمینی آمریکا به ایران را رد نکرد.

رئیس‌جمهور آمریکا در مصاحبه با فاکس نیوز به تهدیدات خود ادامه داد و گفت: «شما شاهد فرو ریختن پل‌ها و نیروگاه‌ها در سراسر ایران خواهید بود.» او حتی پا را فراتر گذاشت و تهدید کرد که اگر ایران به سرعت به توافق نرسد، «نفت را توقیف خواهد کرد».

او همچنین در حساب Truth Social، تهدیدی مملو از فحاشی منتشر کرد و نوشت: «سه‌شنبه، روز نیروگاه و روز پل خواهد بود، همه با هم، در ایران. هرگز چنین چیزی سابقه نداشته؛ ننگه لعنتی را باز کنید، حرامزاده‌های دیوانه، وگرنه در جهنم زندگی خواهید کرد. فقط تماشا کنید.»

چاک شومر، رهبر اقلیت سنا، پست ترامپ را «فترار یک دیوانه بی‌ثبات» توصیف کرد و آن را تهدید به جنایات جنگی احتمالی دانست که متحدان آمریکا را از خود دور می‌کند. برنی سندرز آن را «خطرناک و بدون تعادل ذهنی» خواند و خواستار اقدام فوری کنگره برای پایان جنگ شد. کریس مورفی پیشنهاد کرد کابینه ترامپ برای بررسی بیست‌ونهمین متمم قانون اساسی اقدام کند. حتی برخی جمهوری‌خواهان سابق مانند مارچوری تیلور گرین آن را «دیوانگی» و «شر مطلق» نامیدند. سناتورهایی همچون پتی موری و اد مازکی نیز تأکید کردند که چنین زبانی رکیکی نه تنها تهدید به ادامه عملیات نیروهای آمریکایی را به خطر می‌اندازد و باید از طریق مذاکره حل شود.

ترامپ در ۶ آوریل، ضرب‌الاجل را تا ساعت ۸ شب به وقت شرقی روز ۷ آوریل تمدید کرد و گفت ایران «در یک شب قابل نابودی کامل» است. او حتی جزئیات برنامه نظامی برای نابودی همه پل‌ها و نیروگاه‌ها ظرف چهار ساعت را توصیف کرد و تأکید کرد که پیشاپه، ایران «به اندازه کافی خوب نیست»، اما مذاکرات همچنان ادامه دارد.

امروز برابر با ۷ آوریل، دونالد ترامپ در نخستین اظهار نظر درباره جنگ ایران و در شرایطی که در چند ساعت گذشته حملات این کشور و اسرائیل به شهرهای مختلف ایران ادامه داشته، در حساب کاربری خود ادعاهای بی‌پایه و اساس قبلی را تکرار کرد و نوشت: «یک تمدن کامل امشب نابود خواهد شد و هرگز دوباره بازنخواهد گشت. من نمی‌خواهم این اتفاق بیفتد، اما احتمالاً رخ خواهد داد.»

وی در ادامه ادعاهای بی‌پایه درباره نظام سیاسی مستقر در ایران را تکرار کرده و نوشت: «با این حال، اکنون که ما یک «تغییر رژیم کامل و همه‌جانبه» را پیش رو داریم، جایی که ذهن‌های متفاوت، باهوش‌تر و به دور از افراط‌گرایی حاکم می‌شوند، شاید اتفاقی شگفت‌انگیز و انقلابی رخ دهد، چه کسی می‌داند؟ امشب خواهیم فهمید؛ در یکی از مهم‌ترین لحظات تاریخ طولانی و پیچیده جهان.»

جنگی که دونالد ترامپ آن را «گردش کوتاه‌مدت برای حذف شر» می‌خواند، اکنون به یک کابوس ژئوپلیتیکی تبدیل شده است. ادعاهای شبنانه‌روی و مبنی بر «پیروزی قریب‌الوقوع» و «نابودی یک تمدن»، بیش از آنکه بازتابی از واقعیت میدان باشد، تلاشی مضحک و خطرناک برای پوشش دادن به یکی از بزرگ‌ترین شکست‌های استراتژیک تاریخ نظامی آمریکا است. ائتلاف آمریکا و اسرائیل نه تنها نتوانستند اهداف اولیه خود را محقق کنند، بلکه اکنون در بتلاقی بی‌اعتباری ضرب‌الاجل‌های دروغین، تهدیدهای توخالی و ناتوانی در مدیریت بحرانی گرفتار شده‌اند که خودشان را آغاز کردند.



ما حتی شروع به زدن آنها نکردیم. موج بزرگ حتی اتفاق هم نیفتاده است.»

فاز میانی: ادعای پیشرفت سریع و متمرکز بر تنگه هرمز (میانه مارس)

با ورود به هفته‌های دوم و سوم، ترامپ ادعا کرد که عملیات بسیار جلوتر از برنامه پیش می‌رود و بسیاری از اهداف اولیه تقریباً محقق شده‌اند. او نابودی نیروی دریایی، هوایی و موشکی ایران را برجسته کرد و گفت که ایران «تقریباً هیچ چیز باقی نمانده» دارد. این ادعاها با توصیف جنگ به عنوان «بسیار کامل» همراه بود و متمرکز به باز کردن تنگه هرمز (که ایران در پاسخ مسدود کرده بود) منتقل شد.

در ۲۱ مارس، ترامپ اولین به اصطلاح اولتیماتوم صریح خود را صادر کرد و به ایران ۴۸ ساعت فرصت داد تا «تنگه هرمز را به طور کامل باز کند» و تهدید کرد که اگر تهران به خواسته‌های او عمل نکند، تأسیسات انرژی ایران را «از بزرگترین تأسیسات» نابود خواهد کرد. این تهدید نقطه عطفی بود و روبرویی را از فشار سیاسی به تهدید حمله به زیرساخت‌های حساس غیرنظامی تغییر داد.

تنها دو روز بعد، در ۲۳ مارس، واشنگتن ظاهراً عقب‌نشینی کرد و ترامپ از «مذاکرات سازنده» با ایران خبر داد و ادعا کرد و پنتاگون دستور داده است هرگونه حمله به نیروگاه‌ها و زیرساخت‌های انرژی ایران را به مدت پنج روز به تعویق بیندازد.

با این حال، این موضوع با تکذیب قاطع ایران مواجه شد. همزمان با سقوط بازارهای مالی آمریکا و سقوط شدید سهام در وال استریت، ترامپ بار دیگر ضرب‌الاجل خود را ۱۰ روز به تعویق انداخت و این بار آن را به ۶ آوریل ساعت ۸ شب به وقت شرق آمریکا موکول کرد و مدعی شد که به درخواست دولت ایران، «انهدام نیروگاه» را متوقف کرده است.

۳۰ مارس، ترامپ علی‌رغم صحبت از «پیشرفت بزرگ» در مذاکرات، تشدید تنش‌ها را از سر گرفت. این بار، از طریق پلتفرم شخصی خود Truth Social، گزینه‌های جامع‌تری در جمله تخریب نیروگاه‌ها و چاه‌های نفت، هدف قرار دادن جزیره خارک (مرکز حدود ۹۰ درصد صادرات نفت ایران) و حتی کارخانه‌های آب شیرین‌کن را مطرح کرد. ترامپ گفت: «اگر تنگه هرمز فوراً باز نشود، ما با منفجر کردن و از بین بردن تمام نیروگاه‌ها، چاه‌های نفت، جزیره خارک و احتمالاً تمام کارخانه‌های آب شیرین‌کن آن، به اقامت دلپذیر خود در ایران پایان خواهیم داد.»

تغییرات مکرر در مواضع و اهداف اعلامی تجاوز نظامی علیه ایران از سوی رئیس‌جمهور آمریکا در حالی اعتبار کاخ سفید را زیر سوال برده است که حتی سناتورهای ایالات متحده آن را نشانه بی‌ثباتی رئیس‌جمهور و خطر گسترش جنگ می‌دانند اما حامیان آن را انعطاف‌پذیری هوشمندانه می‌خوانند. در نهایت، الگوی «اهداف متحرک» ترامپ، جنگ را به فرآیندی پرنوسان و غیرقابل پیش‌بینی تبدیل کرده که امنیت منطقه و اقتصاد جهانی را تهدید می‌کند.

به گزارش خبرنگار سیاست خارجی ایرنا، از آغاز عملیات مشترک آمریکا و اسرائیل علیه ایران در ۲۸ فوریه ۲۰۲۶، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا مواضع خود را به طور مکرر تغییر داده است. اهداف اولیه رئیس‌جمهور آمریکا که شامل جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای، نابودی کامل برنامه موشکی و نیروی دریایی ایران و حتی فراخوان صریح برای سرنگونی حکومت بود، با گذشت نزدیک به ۴۰ روز به تمرکز بر ادعای «پیروزی قریب‌الوقوع»، باز کردن تنگه هرمز به عنوان شرط اصلی پایان جنگ و تعیین ضرب‌الاجل‌های مکرر تغییر کرد.

ترامپ چندین بار جنگ را «نزدیک به پایان» یا «بسیار کامل» توصیف کرد اما همزمان تهدید به حملات شدیدتر از جمله به زیرساخت‌های غیرنظامی مانند نیروگاه‌ها و پل‌ها را ادامه داد. این تغییرات در بیانیه‌ها، پست‌های شبکه اجتماعی Truth Social، مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های عمومی او منعکس شده و «تغییر مکرر مواضع» توصیف کرده‌اند.

فاز اولیه: اهداف گسترده و فراخوان به تغییر رژیم (۲۸ فوریه تا اوایل مارس)

در روز آغاز عملیات، ترامپ عملیات را «عملیات عمده رزمی» توصیف کرد و اهداف آن را دفاع از مردم آمریکا از طریق حذف تهدیدهای فوری رژیم ایران دانست. او حکومت ایران را «گروهی شرور از افراد بسیار سخت و وحشتناک» خواند و تأکید کرد که آمریکا عملیات عظیم و مداوم را برای جلوگیری از تهدید دیکتاتوری رادیکال آغاز کرده است.

او در ویدئویی ۸ دقیقه‌ای ادعا کرد: «کمی پیش، ارتش ایالات متحده عملیات رزمی بزرگی را در ایران آغاز کرد. هدف ما دفاع از مردم آمریکا با از بین بردن تهدیدهای قریب‌الوقوع از سوی رژیم ایران است، گروهی شرور از افراد بسیار سرسخت و وحشتناک.»

ترامپ براساس تصورات خود، مستقیماً به مردم ایران پیام داد و آن‌ها را به سرنگونی حکومت فراخواند. این فراخوان عملیات را به عنوان فرصتی برای آزادی مردم ایران جلوه می‌داد. در همان ویدئوی، او به اعضای سپاه پاسداران، نیروهای مسلح و پلیس هشدار داد که سلاح‌های خود را زمین بگذارند یا با مرگ حتمی روبرو شوند. این پیام‌ها ترکیبی از تهدید نظامی و دعوت به اقدام داخلی بود.

در روزهای بعد، ترامپ زمان‌بندی عملیات را چهار یا پنج هفته (یا کمتر) اعلام کرد، اما قابلیت ادامه طولانی‌تر را نیز ذکر کرد. او در مصاحبه‌ها گفت که عملیات «جلوتر از برنامه» پیش می‌رود و می‌تواند «هر قدر لازم» ادامه یابد. این دوره با ادعای نابودی سریع اهداف کلیدی مانند نیروی دریایی و موشکی همراه بود و جنگ را «گردش کوتاه‌مدت برای حذف شر» توصیف می‌کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا در ۲ مارس در مصاحبه با س‌ان‌ان گفت: «من همیشه فکر می‌کردم چهار هفته طول می‌کشد.